

OSTRAVSKÁ UNIVERZITA
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Dotazníkové šetření MŠMT: pokračování reformy učitelského vzdělávání

26. 9. 2022, AS PdF OU

OSTRAVSKÁ
UNIVERZITA
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Reforma MŠMT do r. 2024: cíle (září 2021)

1. Společná vize

- **společný kompetenční profil** absolventa (MŠMT)
- každoroční **vyhodnocování** profilu (MŠMT, fakulty: absolvent + po 1-2 letech px)
- nastavení **SZZ** (fakulty)

2. Propojení s praxí

- **zajištění financování** praxí – fakultní/provázející učitelé
- koncentrace/**redukce fakultních a vznik klinických škol**, efektivní využívání (fakulty); standard FŠ a KLŠ (MŠMT)
- nastavení vstupního a průběžného vzdělávání pro fakultní učitele (fakulty)
- nastavení nového modelu práce s nimi (fakulty)
- nastavení evaluačních procesů a nástrojů pro kvalitu praxí (fakulty)

3. Možnost inovací a regulace

- úprava „Rámcových požadavků MŠMT“ – větší intervaly ...
- všechny nové Mgr. a NMgr. programy akreditovány jako **profesní SP**

Reforma MŠMT do r. 2024: cíle (září 2021)

4. Otevřenost systému

- aktivní personální politika vůči **zahraničním akademikům**, výběrová řízení inzerována v zahraničí, hostující profesori
- 80 % akademiků AJ na úrovni C1
- začlenění krátkodobých exkurzí do studia

5. Atraktivní studium pro kvalitní uchazeče

- učitelství = **prestižní** studium („... snížení podílu talentovaných studentů, kteří mají zájem o učitelství, ale nejdou ho studovat kvůli jeho podobě...“)
- podpora PR (fakulty i MŠMT)
- **nastavení přijímacího řízení (fakulty)**

6. Oborové didaktiky

- oboroví didaktici jsou **aktivními učiteli** nebo mají dlouholetou učitelskou zkušenost; jsou zapojeni do revize RVP
- zvýšení objemu **resortního výzkumu** (MŠMT)
- identifikace kapacit a **financování** oborových didaktiků (MŠMT)

Dotazníková šetření MŠMT: 2022

1. **Dotazníkové šetření mezi začínajícími učiteli:** ukončené, sběr dat MŠMT; anonymizovaná data s výjimkou vlastní fakulty
2. **Dotazníkové šetření mezi absolventy FPU:** předběžná data 7.7., ukončeno 30. 9., sběr dat – fakulty
 - Každá fakulta by si data má zpracovat sama + MŠMT souhrnná data
 - Podzim 2022: úkol – **individuální reflexe výsledků šetření** na každé fakultě + podzim 2022 – další **návštěvy MŠMT na fakultách**
 - Přelom 2022/23: MŠMT připraví **celkový report ke zveřejnění**
 - 23. 9. 2022: další pracovní jednání zástupců FPU a MŠMT
 - Pokračují práce na společném **kompetenčním modelu absolventa učitelství** (mj. na základě zjištění z dotazníků)

POSTOJOVÁ ČÁST

1. Subjektivně vnímaná připravenost: *Díky svému studiu se cítím být připravený/á...* (1) zcela nepřípraven/a; (7) zcela připraven/a

- 1. Plánování výuky:** např. *formulovat cíle výuky tak, abych mohl/a ověřit, zda se je podařilo naplnit*
- 2. Procesy učení:** např. *propojovat učivo mého předmětu s každodenním životem žáků*
- 3. Prostředí pro učení:** např. *vést výuku tak, aby žáci dostávali příležitost spolupracovat a poznávat se*
- 4. Hodnocení:** např. *hodnotit a poskytovat zpětnou vazbu tak, aby se žáci dozvěděli, jak se mohou zlepšit*
- 5. Reflexe výuky:** např. *na základě reflexe výuky navrhovat, co udělám příště jinak*
- 6. Rozvoj školy, spolupráce:** např. *vysvětlit rodičům, jaký je plán výuky a cíle výuky v mém předmětu na daný školní rok*

Nástroj

2. Postoje k výuce: dvojice tvrzení, konstruktivistické vs transmisivní pojetí

(1) zcela nesouhlasím, (7) zcela souhlasím

Př. 1 *Když se ve třídě objevuje nekázeň, učitel by měl zjednat pořádek.*

Když se ve třídě objevuje nekázeň, učitel by měl žáky vést k uvědomění, že se jim při nekázní hůře učí.

Př. 2 *Nejvíce si žáci odnesou z klasické frontální výuky.*

Nejvíce si žáci z výuky odnesou, když pracují ve skupině či ve dvojicích.

3. Postoje k profesi, profesní vyhlídky

(1) velmi spokojen, (5) velmi nespokojen;

Jak jste spokojen/a s Vašimi pracovními vyhlídkami?

Jak jste spokojen/a s tím, jak práce učitele umožňuje využití Vašich schopností?

Jak jste spokojen/a s prací učitele jako takovou, když zvážíte všechny její aspekty?

Jak jste spokojen/a s tím, jak je práce učitele finančně ohodnocen/a?

Vnímáte práci učitele jako smysluplnou?

Považujete učitelství za důležitou práci?

Na procentuální škále 0-100 % prosím odhadněte, do jaké míry považujete za pravděpodobné, že se budete v budoucnu věnovat práci učitele.

...za rok:

...za 5 let:

...za 10 let:

4. Přesvědčení absolventa o povaze rozumových schopností žáků

(1) rozhodně nesouhlasím, (6) rozhodně souhlasím)

- *Učitel může žáky naučit nové věci, ale nemůže moc ovlivnit úroveň jejich rozumových schopností.*
- *Kterýkoliv žák může výrazně ovlivnit úroveň svých rozumových schopností.*
- *Jako učitel můžu výrazně ovlivnit rozumové schopnosti svých žáků.*
- *Žáci mají určitou úroveň určitou rozumových schopností a nemohou nic moc udělat pro to, aby to změnili.*

Nástroj (jen pro začínající učitele)

5. Uvádění do profese, profesní rozvoj

- Opatření v adaptačním období
- Uvádějící učitel
- Aktivita profesního rozvoje: *Zúčastnil/a jste se během posledních 12 měsíců některých z níže uvedených aktivit ...*
- Podpora ve škole: míra institucionální podpory
- Pedagogické vedení ve škole – zkušenosti s vedení školy: např. *Mám pocit, že vedení školy uznává a oceňuje moji práci ve škole.*
- Pracovní prostředí: Pracovní požadavky a konflikt práce rodina + Dotazník pracovní a osobní pohody

Výzkumné soubory

Absolventi: n = 365, 24 fakult

- PdF 241, FF+MFF+PřF 42, Ost 40; **PdF OU 42**
- NMgr. 66 %, Mgr. 21 %, DPS 12 %
- PS 69 %, KS 31 %
- 1. st. 20 %, jen 2. st. 15 %, jen SŠ 22 %, 2.st.+SŠ 43 %

Začínající učitelé: n = 1620, 26 fakult

- z toho **PdF OU** absolvovalo **45**
- 51 % vyučuje 1. rok, 33 % 2. rok
- 1. st. 36 %, 2. st. 47 %, SŠ 36 %
- 55 % ve věku 20-29 let, 20 % 30-39 let, 16 % 40-49 let

VÝSLEDKY ŠETŘENÍ (PŘEDBĚŽNÉ)

Výsledky: Subjektivně vnímaná připravenost (Absolventi)

Díky svému studiu se cítím být připravený/á...

(1) zcela nepřípraven/a; (7) zcela připraven/a; 6 okruhů, 30 položek

	Total	PdF	FF+PřF+ MFF	Ost	PdF OU
Mean	4,70	4,68	4,79	4,68	4,71
Median	5	5	5	5	5

Subjektivně vnímaná připravenost (Absolventi)

Položky s nejvyššími hodnotami „připravenosti“ na škále 1 – 7 (celkem i PdF OU)

1.	... vést žáky k tomu, aby se nebáli ve výuce chybovat	5,40
2.	...po výuce vyhodnotit, do jaké míry hodina proběhla podle plánu	5,39
3.	... na základě reflexe výuky navrhovat, co udělám příště jinak	5,28

Položky s nejnižšími hodnotami „připravenosti“ na škále 1 – 7

28.	... identifikovat žáky, kteří jsou ohroženi školním neúspěchem (například z důvodu znevýhodněného rodinného prostředí), a poskytnout jim podporu	4,05
29.	... monitorovat, jaké jsou vztahy mezi žáky ve třídě, a řešit případné problémy	4,02
30.	... vysvětlit rodičům příčiny obtíží žáka v mém předmětu a navrhnout vhodná opatření k jejich zmírnění	3,85

Výsledky: Subjektivně vnímaná připravenost (Začínající učitelé)

Domnívám se, že umím ... (1) rozhodně ne - (7) rozhodně ano

	Total	PdF	FF	PřF+MFF	PdF OU
Mean	5,36	5,36	5,17	5,28	5,28
Median	5	5	5	5	5

OSTRAVSKÁ
UNIVERZITA
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Subjektivně vnímaná připravenost (Začínající učitelé)

Položky s nejvyššími hodnotami „připravenosti“ na škále 1 – 7

		PdF OU	FF	PřF+MFF
1.	... používat během vyučovacích hodin ICT tak, aby to zkvalitnilo výuku	6,13	5,52	5,56
2.	... vést žáky k tomu, aby se nebáli ve výuce chybovat	5,77		
3.	... monitorovat, jaké jsou vztahy mezi žáky ve třídě, a řešit případné problémy	5,52	4,90	4,85

Položky s nejnižšími hodnotami „připravenosti“ na škále 1 – 7

30.	... vést mezipředmětovou výuku ve spolupráci s kolegy	4,84	4,27	4,54
31.	... požádat kolegy, ať přijdou pozorovat moji výuku a poskytnou mi zpětnou vazbu	4,84		
32.	... zapojovat žáky do nastavování kritérií hodnocení	4,60		

Konstruktivistické vs transmisivní pojetí výuky

- 21 dvojic výroků, 7-bodové škály
- všichni respondenti, nejsou stat. významné rozdíly

Absolventi

	Tradiční	Konstrukt.
Mean	3,36	5,70
Median	3	6

Začínající učitelé

	Tradiční	Konstrukt.
Mean	3,81	5,57
Median	4	6

Budoucnost v učitelské profesi?

Odhadněte, do jaké míry považujete za pravděpodobné, že se budete v budoucnu věnovat práci učitele...

Absolventi

	Total	PdF	NePdF	PdF OU
...za rok:	84,4	85,3	82,8	89,0
...za 5 let:	80,0	81,3	77,6	78,6
...za 10 let:	73,5	74,1	72,5	79,4

Začínající učitelé

	Total	Ost	PdF OU
...za rok:	94,2	94,2	93,9
...za 5 let:	83,7	83,6	87,9
...za 10 let:	74,1	73,9	78,3

KONTAKT:

zuzana.sikorova@osu.cz

DĚKUJI ZA
POZORNOST!!

